

PRZEDMIOTOWY SYSTEM OCENIANIA Z PLASTYKI

Klasa VI

Przedmiotowy system oceniania reguluje zasady oceniania , klasyfikowania i promowania uczniów z zakresu edukacji w ramach przedmiotu plastyka. Został opracowany w oparciu o „Program nauczania ogólnego plastyki w klasach IV – VI szkoły podstawowej <<Do dzieła!>>” Jadwigi Lukas i Krystyny Onak wydawnictwa Nowa Era.

CELE EDUKACJI

1. Nadrzędnym celem edukacji szkolnej jest wszechstronny rozwój ucznia. Podporządkowana mu edukacja plastyczna polega na harmonijnej realizacji zadań w zakresie nauczania, kształcenia umiejętności i wychowania.
2. Założeniem programu jest, by na każdej godzinie lekcyjnej uczeń miał okazję do praktycznych ćwiczeń plastycznych. Kształcenie umiejętności plastycznych ucznia jest więc fundamentalnym celem nadrzędnym edukacji plastycznej.
3. Zgodnie z przyjętą koncepcją programu poprzez rozwój szeroko pojętych umiejętności plastycznych następuje realizacja celów szczegółowych w zakresach:
 - 1) Rozbudzanie twórczej postawy ucznia wobec siebie i świata.
 - 2) Rozwijanie ogólnej wrażliwości dziecka.
 - 3) Rozwijanie wrażliwości plastycznej.
 - 4) Rozwijanie umiejętności refleksyjnego patrzenia.
 - 5) Rozwijanie zainteresowań i zamiłowań plastycznych.
 - 6) Wyposażenie uczniów w podstawowe umiejętności plastyczne.
 - 7) Wprowadzenie uczniów do aktywnego uczestnictwa w kulturze.
 - 8) Wpływanie przez sztukę na obyczaje i kulturę uczniów oraz atmosferę szkolną

TREŚCI NAUCZANIA

1. Kontakt z dziełami sztuki plastycznej - pomniki, galerie, muzea.
2. Środki wyrazu plastycznego i działania plastyczne w różnych materiałach, technikach i formach.
3. Sztuka ludowa i zdobnictwo charakterystyczne dla danego regionu.
4. Różnorodne sposoby komunikowania (komunikacja pozawerbalna - język przestrzeni, koloru, ciała itd.).
5. Krajobraz kulturowy.
6. Kształtowanie otoczenia i form użytkowych (racjonalność, funkcjonalność, estetyka).

OSIĄGNIĘCIA

1. Posługiwanie się prostymi technikami plastycznymi.
2. Dbanie o estetyczny wygląd własny i otoczenia.

**KONTRAKT
MIĘDZY NAUCZYZIELEM I UCZNIAMI KLAS IV-VII
SZKOŁY PODSTAWOWEJ W KRUSZYNIE**

1. Każdy uczeń oceniany jest sprawiedliwie, zgodnie z przedmiotowym systemem oceniania.
2. Przy ocenianiu nauczyciel bierze pod uwagę możliwości ucznia.
3. Ocenie podlegają prace klasowe, sprawdziany, kartkówki, wybrane zadania domowe, ćwiczenia, pisemne wypowiedzi ustne oraz aktywność na lekcji.
4. Prace klasowe i sprawdziany są zapowiadane z co najmniej tygodniowym wyprzedzeniem.
5. Uczeń nieobecny na pracy klasowej (sprawdzianie) musi ją napisać w terminie uzgodnionym z nauczycielem.
6. Każdą pracę klasową (sprawdzian) oraz prace z przedmiotów artystycznych można poprawić tylko raz w terminie uzgodnionym z nauczycielem. Nauczyciel bierze pod uwagę ocenę uzyskaną z poprawy.
7. W przypadku podejrzenia niesamodzielności w pisaniu sprawdzianu, uczeń będzie odpytany z zakresu sprawdzianu w możliwie najbliższym czasie, w obecności klasy. W przypadku stwierdzenia faktu odpisywania wystawia się ocenę niedostateczną.
8. Ocenę z kartkówek i odpowiedzi nie podlegają poprawie.
9. Uczeń ma prawo do poprawy oceny niedostatecznej ze wskazanego przez nauczyciela zadania domowego w ciągu jednego tygodnia od jej otrzymania.
10. Uczeń ma prawo do dwukrotnego w ciągu semestru zgłoszenia nieprzygotowania do zajęć (brak zadania domowego, zeszytu przedmiotowego lub zeszytu ćwiczeń). Każdy następny raz oznacza ocenę niedostateczną.
11. Aktywność na lekcji oceniana jest plusami lub minusami (odnotowanymi w zeszycie nauczyciela). Ocenę wystawia się w momencie otrzymania piątego znaku. Ilość plusów oznacza ocenę.

ZASADY OCENIANIA UCZNIÓW

1. W trakcie procesu nauczania nauczyciel ocenia poziom wiedzy, umiejętności i postaw ucznia, określa jego postępy w opanowaniu wymagań edukacyjnych poszczególnych poziomów przewidzianych w podstawie programowej.

2. W pierwszym tygodniu roku szkolnego uczniowie zostają zapoznani z zasadami i kryteriami oceniania na lekcjach plastyki. Fakt ten jest odnotowany w dzienniku lekcyjnym.

3. Ocena wiedzy i umiejętności stanowi proces złożony oraz wymaga indywidualnej analizy możliwości twórczych każdego ucznia. Nauczyciel, dokonując oceny, zwraca uwagę przede wszystkim na:

- **zaangażowanie ucznia w działania plastyczne,**
- jego indywidualny wkład pracy potrzebny do realizacji określonych zadań plastycznych,
- poziom uzdolnień i predyspozycji plastycznych ucznia,
- uzyskany przez niego poziom wiedzy i umiejętności w zakresie różnych form aktywności plastycznej (ćwiczenia praktyczne, warsztat twórczy ucznia) i wiadomości z teorii plastyki (elementy wiedzy o sztuce, zagadnienia plastyczne),
- postawę ucznia wobec dóbr kultury i wytworów sztuki,
- podejmowanie przez ucznia dodatkowych zadań plastycznych, włączanie się w życie artystyczne szkoły i środowiska,
- uczestnictwo ucznia w zajęciach,
- przygotowanie ucznia do zajęć,
- umiejętność formułowania problemów, wyciągania wniosków oraz poszukiwania własnych rozwiązań.

4. Na ocenę semestralną z plastyki składają się oceny różnych form aktywności ucznia:

1) działalność plastyczna:

- a) przygotowanie ucznia do zajęć,
- b) ćwiczenia praktyczne,
- c) współpraca w grupie,
- d) jakość pracy, aktywność, zaangażowanie w działania plastyczne;

2) wiedza przedmiotowa i jej rozumienie w zakresie wyznaczonym programem nauczania:

- a) kartkówki (bieżąca odpowiedź),
- b) sprawdziany;

3) prace domowe:

- a) bieżące - utrwalające lub przygotowujące do opracowania nowej lekcji,
- b) długoterminowe (praca nad projektem),
- c) prace nieobowiązkowe, dodatkowe (własna aktywność plastyczna, prowadzenie notatek, recenzje z wystaw, referaty, wykonywanie prezentacji itp., jako samodzielna uczniowska propozycja poszerzenia wiadomości i umiejętności);

4) osiągnięcia w konkursach plastycznych.

5. Zasady ustalania oceny bieżącej:

1) Obszar wiadomości i umiejętności:

a) Prace pisemne oceniane są wg ustalonych każdorazowo zasad podanych przez nauczyciela przed sprawdzianem wiadomości ucznia. Sprawdziany obejmujące wiadomości i umiejętności z danego działu lub semestralne zapowiadane są na poprzedzających zajęciach (czyli 7 dni wcześniej), kartkówki z ostatnich 3 lekcji nie muszą być zapowiadane. Uczeń ma obowiązek zaliczenia sprawdzianu w przypadku swojej nieobecności, a także prawo do jednokrotnej poprawy oceny ze sprawdzianu w terminie ustalonym przez nauczyciela.

b) Prace plastyczne oceniane są wg ustalonych każdorazowo zasad podanych przez nauczyciela przed rozpoczęciem pracy. W szczególności prace ucznia oceniane są za:

- zgodność z tematem,
- bogactwo treści,
- wartości formalne (kompozycja, kolorystyka, wykorzystanie właściwości tworzywa, techniki),
- trafność obserwacji,
- pomysłowość (oryginalność),
- wrażliwość,

- samodzielność.

c) Prace domowe, za które stawia się stopnie, oceniane są w zależności od obszerności i poziomu prezentowanych wiadomości i umiejętności.

2) Obszar postawy w stosunku do przedmiotu plastyka:

a) Przygotowanie do zajęć: uczniowi przysługują 2 zgłoszenia nie przygotowania do lekcji w półroczu.

O nie przygotowaniu uczniów informuje nauczyciela dyżurny (przedstawia zapis w przeznaczonym do tego zeszycie z nazwiskami nieprzygotowanych uczniów) zaraz po wejściu do klasy. Zgłoszenia mogą dotyczyć:

- braku zeszytu i/lub podręcznika,
- braku gotowości do odpowiedzi ustnej,
- brak materiałów i pomocy plastycznych na lekcji.

b) Nieprzygotowanie zostaje odnotowane w dzienniku lekcyjnym znakiem „-”. Braku przygotowania nie można zgłaszać w dniu zapowiedzianych prac pisemnych. Jeżeli z powodu braku materiałów plastycznych uczeń nie może wykonać swojej pracy na zajęciach, nauczyciel prowadzący wyznacza inne (podobne) ćwiczenie dla ucznia na lekcji. W domu uczeń poprawia pracę w zadanej technice. Za nieodrobioną wskazaną pracę domową (o ile ten fakt nie został usprawiedliwiony przez rodziców lub prawnych opiekunów i wcześniej zgłoszony przez ucznia) uczeń otrzymuje ocenę niedostateczną. Brak zadania należy uzupełnić do następnej lekcji.

c) Aktywność i zaangażowanie na lekcji dotyczy:

- samodzielnego rozwiązywania zadań, problemów,
- stosowania odpowiednich metod w oparciu o poznane prawa; udziału w dyskusji, umiejętna obserwacja oraz interpretacja, posiadania zeszytu, innych pomocy.

Za aktywną postawę na zajęciach uczeń może zdobyć „+”. Pięciokrotne otrzymanie „+” równoznaczne jest uzyskaniu oceny bardzo dobrej.

d) Praca pozalekcyjna (angażowanie się prace dekoratorskie na potrzeby szkoły).

e) Współpraca w grupie (wywiązywanie się ze swojej roli).

f) Tempo pracy: Nauczyciel każdorazowo informuje o przewidywanym czasie na wykonanie ćwiczenia (ilość jednostek lekcyjnych) oraz terminie oddania prac. W uzasadnionych przypadkach (nieobecność usprawiedliwiona, szukanie odpowiednich materiałów, zaangażowanie w proces tworzenia, opinia PP) może przedłużyć termin oddania poprawionej pracy do 2 tygodni.

g) Udział w konkursach i uzyskiwane w nich osiągnięcia.

6. Jeżeli uczeń był nieobecny w szkole z powodu choroby, to w przypadku pracy kontrolującej wiedzę sprawdza się jego wiadomości i umiejętności w uzgodnionym terminie. W przypadku jednodniowej nieobecności na sprawdzianie uczeń pisze w/w prace na następnej lekcji.

7. Uczeń ma prawo do jednokrotnego poprawienia oceny z pracy kontrolnej i pracy plastycznej.

Ocenę można poprawić w terminie uzgodnionym z nauczycielem.

8. O postępach w nauce i ich brakach uczeń i jego rodzice powiadamiani są :

- 1) Poprzez wpis do dziennika elektronicznego..
- 2) Sprawdzone i ocenione prace pisemne, uczeń otrzymuje do wglądu w dniu otrzymania oceny.
- 3) Podczas zebrań i konsultacji nauczycieli z rodzicami.

9. Uczniowie oceniani są według skali określonej w przepisach ogólnych Wewnątrzszkolnego Systemu Oceniania.

Oceny wyrażone w stopniach dzielą się na :

- a) częściowe zgodne ze skalą zamieszczoną w WSO i określają one poziom opanowania wiadomości i umiejętności ucznia ze zrealizowanej części materiału programowego w danej klasie.
- b) oceny podsumowujące: przewidywane, semestralne i końcowe (roczne) stanowią wyznacznik umiejętności i wiedzy przedmiotowej ucznia, wynikają z ocen częściowych zdobytych w danym semestrze.

Ocena śródroczna i roczna nie jest średnią arytmetyczną wszystkich ocen, jej podstawą są wyniki sprawdzianów i prac wykonywanych w klasie, odzwierciedla jednak predyspozycje i pracę ucznia, wiedzę, umiejętności, aktywność i systematyczność.

10. Uczniom posiadającym odpowiednie orzeczenia z poradni pedagogiczno-psychologicznej obniżane są wymagania edukacyjne zgodnie z zaleceniami tej poradni.

11. Aby uzyskać stopień:

- **niedostateczny** – uczeń nie opanował podstawowych wiadomości i umiejętności z zakresu przedmiotu. Nie uczestniczy w lekcji i nie jest przygotowywany do zajęć. Nie odrabia zadanych prac domowych. Świadomie lekceważy podstawowe obowiązki szkolne.

- **dopuszczający** – uczeń powinien być przygotowany do większości lekcji (przynosi potrzebne materiały) oraz z pomocą nauczyciela wykonywać proste ćwiczenia, uczestniczyć w zabawach, wyjaśniać najważniejsze terminy.

- **dostateczny** – uczeń powinien przyswoić podstawowe wiadomości oraz najprostsze umiejętności. Bardzo rzadko jest nieprzygotowany do lekcji, stara się utrzymać porządek w miejscu pracy i oddaje większość zadanych prac praktycznych. Posługuje się wybranymi środkami wyrazu i stosuje typowe, proste techniki plastyczne. Uczeń powinien samodzielnie wykonywać łatwe ćwiczenia i uczestniczyć w zabawach, a także współpracować w grupie i podejmować próby twórczości plastycznej. Umie podać nazwiska kilku wybitnych polskich twórców.

- **dobry** – uczeń potrafi wykorzystać w praktyce zdobytą wiedzę i umiejętności. Zawsze przynosi na lekcje potrzebne materiały i dba o estetykę swojego miejsca pracy. Ponadto prawidłowo posługuje się terminologią plastyczną i samodzielnie rozwiązuje typowe problemy. Przejawia aktywność w działaniach indywidualnych i grupowych, wkłada dużo wysiłku w wykonywane zadania i systematycznie pracuje na lekcjach. Świadomie wykorzystuje środki plastyczne i stosuje różnorodne, nietypowe techniki plastyczne. Wymienia też nazwiska kilku twórców polskich i zagranicznych. Samodzielnie próbuje analizować i porównywać wybrane dzieła sztuki oraz wyrażać własne opinie na ich temat.

- **bardzo dobry** – uczeń powinien opanować i wykorzystywać w praktyce wszystkie określone w programie wiadomości i umiejętności. Ponadto bierze udział w dyskusjach na temat sztuk plastycznych i potrafi uzasadnić swoje zdanie. Korzysta z różnorodnych źródeł informacji w przygotowaniu dodatkowych wiadomości, a także uczestniczy w działaniach plastycznych na terenie szkoły i poza nią, wykazuje się zaangażowaniem i pomysłowością. Umiejętnie posługuje się środkami plastycznymi i dobiera techniki do tematu pracy. Podaje też nazwiska wybitnych artystów w Polsce i na świecie. Analizuje i porównuje dzieła sztuki oraz wyraża własne opinie na ich temat.

- **celujący** – uczeń powinien przejawiać szczególne zainteresowanie sztukami plastycznymi oraz talent, a także wykazywać dużą znajomość treści pozaprogramowych oraz zaangażowanie i twórczą inicjatywę w działaniach grupowych. Ponadto bierze udział w pozaszkolnych konkursach plastycznych i odnosi w nich sukcesy (jest laureatem konkursu o zasięgu powiatowym, wojewódzkim i ponadwojewódzkim) oraz aktywnie uczestniczy w życiu kulturalnym szkoły i regionu. Twórczo posługuje się różnymi środkami plastycznymi i eksperymentuje z technikami plastycznymi. Potrafi wymienić wybitnych twórców polskich i zagranicznych oraz podać przykłady ich twórczości. Uczeń analizuje i interpretuje dowolne dzieła sztuki oraz uzasadnia ich wartość artystyczną.

12. Poziomy wymagań powiązane są ze sobą w następujący sposób: K-P-R-D-W. Przyporządkowanie ocen danym poziomom nauczania ilustruje następujący sposób:

- K: dopuszczający
- K + P: dostateczny
- K + P + R: dobry
- K + P + R + D: bardzo dobry
- K + P + R + D + W: celujący

STANDARDY WYMAGAŃ NA POSZCZEGÓLNYCH POZIOMACH NAUCZANIA - KLASA VI

WYMAGANIA	OSIĄGNIĘCIA UCZNIÓW	
	UMIEJĘTNOŚCI	WIADOMOŚCI
Ocena niedostateczna	- uczeń nie wykazuje zainteresowania przedmiotem, - nie bierze udziału w działaniach twórczych, - nie prowadzi zeszytu przedmiotowego, - nie wykazuje chęci poprawy swojej oceny;	- uczeń, nawet na poziomie elementarnym, nie opanował wiadomości, - nie wykazuje chęci poprawy swojej oceny;
Konieczne K ocena dopuszczająca	- proste zadania o niewielkim stopniu trudności uczeń rozwiązuje z pomocą nauczyciela; - niechętnie bierze udział w zajęciach, ale słucha, podejmuje próbę wykonania pracy plastycznej, ale nie kończy; - niesystematycznie prowadzi zeszyt (karty pracy);	- uczeń dysponuje minimalną wiedzą w zakresie materiału przewidzianego podstawą programową, - w jego wiadomościach są luki; - próbuje odpowiedzieć na zagadnienia zawarte w treści ćwiczeń lekcyjnych; - próbuje wymienić podstawowe cechy rzeczywistości wizualnej, która go otacza; - dokonuje prób klasyfikacji barw;.
Podstawowe K + P ocena dostateczna	- uczeń nie zaniedbuje uczestnictwa w zajęciach, do których stara się być przygotowany; - wykonuje zadania, potrafi odтворzyć z pamięci wnioski z lekcji; - prowadzi zeszyt z notatkami z lekcji, sposób prowadzenia zeszytu budzi zastrzeżenia; - szuka równowagi w kompozycjach płaskich i przestrzennych; - posługuje się perspektywą zbieżną;	- uczeń dysponuje przeciętną wiedzą w zakresie materiału umożliwiającą zdobywanie dalszej wiedzy; - uczeń wymienia prawa widzenia; - wyjaśnia pojęcia równowagi w kompozycjach płaskich i przestrzennych;
Rozszerzające K + P + R ocena dobra	- uczeń posiada uzupełniony zeszyt, - w pracach pokazuje przestrzeń przy pomocy różnych środków wyrazu; - wykonuje prace przestrzenne z użyciem różnych materiałów; - projektuje i wykonuje kompozycje płaskie;	- uczeń potrafi odpowiedzieć na pytania związane z tematem lekcji; - opanował wiadomości i umiejętności określonych podstawą programową; - uczeń zna zabytki średniowiecza, renesansu i baroku oraz ich charakterystyczne cechy; - zna zabytki swojej miejscowości i okolic; - posiada wiedzę na temat słowników i książek o sztuce znajdujących się w bibliotece szkolnej; - zna niektóre zjawiska sztuki współczesnej (kubizm, koloryzm);
Dopełniające K + P + R + D ocena bardzo dobra	- uczeń pokazuje w działaniach plastycznych przestrzeń i plany krajobrazu przy pomocy różnych środków wyrazu; - interpretuje problematykę skrótów i pozornych zmian kształtów brył i figur (iluzja kształtów, przestrzeni i ruchu); - wykonuje prace przestrzenne z użyciem różnych materiałów; - analizuje dzieła sztuki pod kątem treści i formy; - korzysta ze słowników i książek o sztuce;	- uczeń opanował pełny zakres wiedzy i umiejętności określonych podstawą programową, potrafi ją samodzielnie objaśnić i powiązać w całość; - uczeń zna kryteria wartościowania dzieł sztuki; - wyjaśnia znaczenie określeń: sztuka profesjonalna, amatorska, ludowa, dekoracyjna, użytkowa; - zna wybrane zagadnienia z zakresu sztuki średniowiecza, renesansu i baroku; - zna zabytki swojego miasta i regionu; - umie obserwować i rozwiązywać problemy zmiany barwy pod wpływem sąsiedztwa i oświetlenia; - umie wartościować funkcje wytworów rąk ludzkich: sztuka profesjonalna, amatorska, ludowa, dekoracyjna, użytkowa; - obserwuje i ocenia integrację człowieka z otoczeniem, scalanie się elementów dekoracyjnych z przyrodą i architekturą; - zna niektóre zjawiska sztuki współczesnej (kubizm, ekspresjonizm, surrealizm, koloryzm, happening);
Wykraczające K+P+R+D +W ocena celująca	- uczeń realizuje wybitną pracę w ramach ćwiczeń lekcyjnych; - przygotowuje wartościową pracę na konkurs plastyczny; - przygotowuje wartościową pracę z przeznaczeniem do ekspozycji w szkole; - dąży do samodoskonalenia i twórczego rozwoju własnych uzdolnień; - przygotowuje prace dodatkowe według własnej inwencji twórczej; - zajmuje czołowe miejsce w pozaszkolnym konkursie plastycznym o zasięgu powiatowym, wojewódzkim lub ponad wojewódzkim; - uczeń bierze udział w pracach pozalekcyjnych.	- uczeń opanuje wszystkie umiejętności zawarte w podstawie programowej; - biegle posługuje się zdobytymi wiadomościami w rozwiązywaniu problemów teoretycznych lub praktycznych zawartych w podstawie programowej, proponuje rozwiązania nietypowe; - uczeń otrzymuje bardzo dobre i celujące oceny z prac pisemnych; - osiąga sukcesy w konkursach plastycznych lub posiada inne porównywalne osiągnięcia; - samodzielnie i twórczo rozwija swoje zainteresowania; - osiągnięcia ucznia wyraźnie wykraczają poza poziom osiągnięć edukacyjnych przewidzianych w realizowanym programie nauczania; - zajmuje czołowe miejsce w pozaszkolnym konkursie sprawdzającym wiedzę przedmiotową o zasięgu powiatowym, wojewódzkim lub ponad wojewódzkim.

